

1) Ἄλμη, ἐντὸς τῆς ὁποίας τίθενται οἱ σικυοὶ Μακεδ. (Βελβ.) κ.ά. 2) Οἱ ἐν ἄλμῃ τιθέμενοι σικυοὶ Ἦπ. κ.ά. — Λεξ. Βυζ.

άγγουρας ὁ, Πόντ. (Κερασ. Τραπ.) κ.ά.

Ἐκ τοῦ οὖσ. ἀγγούρι.

Ὁ πωλῶν σικυούς. Ἦ λ. καὶ ὡς τοπων. Χίος.

άγγουράτος ἐπίθ. Εὐβ. (Κάρυστ.)

Ἐκ τοῦ οὖσ. ἀγγούρι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -άτος.

Ὁ ἔχων σχῆμα σικυοῦ: Ἄσμ.

Κάνει σῦκα άγγουράτα | κι ἀπομέσα σκουληκάτα.

άγγουράτσα ἡ, Πελοπν. (Αἶγ.)

Ἐκ τοῦ οὖσ. ἀγγούρι.

Τὸ φυτὸν πικραγγουρά (ecballium elaterium) Πβ. ΠΓεννάδ. 299.

άγγουρας ἡ, άγγουρέα Αἶγιν. Κάρπ. (Ἐλυμπ.) Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) άγουρέα Μέγαρ. άγουρέ Ἰκαρ. Δ. Κρήτ. άγγουρά σύνηθ. άγουρά πολλὰ. άγουρά Α. Κρήτ. άγγουρά Κύπρ.

Ἐκ τοῦ οὖσ. ἀγγούρι κατὰ τὰ πολλὰ εἰς -εἰς ὄν. φυτῶν.

1) 1) Τὸ φυτὸν πέπων ὁ ἡμερος (cucumis sativus) τῆς τάξεως τῶν κολοκυνθωδῶν (cucurbitaceae), ὁ τῶν ἀρχαίων σικυὸς σύνηθ. Συνών. ἀγγούρι 1 γ, νεραγγουρά, σικυά. β) Τὸ φυτὸν πέπων ὁ κοινὸς (cucumis melo), ἡ πεπονςά Ἦπ. Κύθν. 2) Κῆπος πεφυτευμένος ἐκ σικυῶν Κάρπ. Κύπρ.: Ἰόρε ἐν-νὰ ποτίσω τὴν άγγουράν μου. Συνών. άγγουρεῶνας, άγγουροκήπος. II) Ἡ ὁσμὴ τοῦ σικυοῦ Κρήτ. Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) κ.ά.: Ἀγγουρέαν μυρίζ' (μυρίζει) Τραπ. Χαλδ. Συνών. άγγουρίλα. [**]

άγγουρελαία ἡ, Ἰων. (Κρήν.) Κέρκ. (Ἀργυράδ.) άγγουρολαία Ἰων. (Κρήν.)

Ἐκ τῶν οὖσ. ἀγγούρι καὶ εἰλαία.

1) Ἐλαία μεγάλου μεγέθους Ἰων. (Κρήν.) 2) Ἀγριόχορτον ἐδώδιμον, πιθανῶς ὑποχοιρίς ἡ Κρητικὴ (hypochoeris Cretensis). Πβ. άγγουράκι 3. [**]

άγγουρέλλι τό, ἀμάρτ. άγγ'εἰλί Θεσσ. (Πήλ.)

Ὑποκορ. τοῦ οὖσ. ἀγγούρι.

Μικρὸς σικυός. Συνών. ιδ. ἐν λ. άγγουράκι 1.

άγγουρένιος ἐπίθ. ἀμάρτ. άγουρένιος Κεφαλλ. κ.ά. άγγουρένιος Πόντ. (Χαλδ.) άγγουρένες Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ οὖσ. ἀγγούρι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ένιος.

Ὁ ἐκ σικυῶν παρεσκευασμένος ἐνθ' ἄν.: Σαλάτα άγουρένια Κεφαλλ. Ἀγγουρένᾱ στύπα (ξινὰ ἀπὸ άγγούρια, ἥτοι σικυοὶ ἐν ὀξάλμῃ συσκευασμένοι) Χαλδ. || Φρ. Ἀγγουρένεν ἐν! (πρὸς τὸν λέγοντα ψευδῶς ἡ ἀπιθάνως περὶ τινος πράγματος ὅτι εἶναι τοιοῦτον ἡ τοιοῦτον) Τραπ. Συνών. άγγούρια! κολοκύθια!

άγγουρεῶνας ὁ, ἀμάρτ. άγγουρεῶνα ἡ, Καπ. (Σιλ.)

Ἐκ τοῦ οὖσ. ἀγγούρι.

Τόπος ὅπου σπεύρονται τὰ σικυοειδῆ. Συνών. άγγουρεῖ 1 2, άγγουροκήπος.

άγγούρι τό, άγγούριν Κύπρ. Λυκ. (Λιβύσσ.) Πόντ. (Κερασ. Οἶν.) άγγούρι κοιν. καὶ Ἀπουλ. (Καλημ.) Καπ. Πόντ. (Οἶν.) Τσακων. άγούρι πολλὰ. άγγούρ' βόρ. ιδιῶμ. καὶ Πόντ. (Κοτύωρ. Κρώμν. Ὀφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) άγούρ' βόρ. ιδιῶμ.

Τὸ μεσν. οὖσ. ἀγγούριν.

1) Ὁ καρπὸς τῆς άγγουρεῶς, πέπωνος τοῦ ἡμέρου (cucumis sativus) τῆς τάξεως τῶν κολοκυνθωδῶν (cucurbitaceae), σικυὸς κοιν. καὶ Ἀπουλ. (Καλημ.) Καπ. Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Κρώμν. Οἶν. Ὀφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.): Φρ. Δὲν ἀξίζ' ἐν' άγούρ' (ἐπὶ πράγματι εὐτελεστάτου) Θράκ. (Αἶν.) Τὰ βρῆκε άγγούρια (εὐρέθη πρὸ δυσκολιῶν) πολλὰ. (Συνών. φρ. τὰ βρῆκε μπαστούνια). Σεφύτρωσ' ἐν' άγγούρι (συνών. τῇ προηγουμένῃ) πολλὰ. Ἐτοῦτο εἶναι τ' άγούρι (ἐδῶ ἔγκειται ἡ δυσκολία) Κεφαλλ. Μοῦ βγαλε άγούρια (ἐπρόβαλεν ἐμπόδια) Σῦρ. (Ἐρμούπ.) Ἀγγούρια! (πρὸς τὸν λέγοντά τι, ὅπερ ὁ ἀκούων θεωρεῖ ψευδὲς καὶ ἀποδοκιμάζει) πολλὰ. (Συνών. φρ. άγγουρένεν ἐν! κολοκύθια!) || Παροιμ.

Μὴ χορεύης φούρια φούρια | κι ὁ χορὸς δὲν εἶν' άγγούρια

(ἐνέργει βραδέως καὶ προσεκτικῶς) Προπ. (Κύζ.) Συνών. άμελέτητο, άμίλητο, δροσινό, δροσίτης, καστραβέτσι, κατσούνι, νεραγγουρο, παράξενο, συμπάθειο, τρυφερό. Πβ. άντιζούρι, ξυλάγγουρο, τετραγγουρο. Πληθ. Ἀγγούρια τοπων. Θράκ. β) Μεταφ. τὸ ἀνδρικὸν αἰδοῖον Πελοπν. (Λακων.) Πόντ. (Κερασ. Ὀφ. Τραπ.) Στερελλ. (Τριχων.) γ) Τὸ φυτὸν άγγουρά Πόντ. (Κοτύωρ.): Ἀρδεύω τ' άγγούρ'. Συνών. άγγουρεῖ 1 1. δ) Παιδιά ἐπὶ ἀμμόδους ἐδάφους, καθ' ἣν δύο συμπλέκοντες τὰς χεῖρας ὀριζοντίας δέχονται ἐπ' αὐτῶν τρίτον συμπαίκτην πρηνῇ καὶ ἐρωτοῦν αὐτὸν «τί σοῦ ἔφερε ὁ πατέρας σου;», εἰς τὴν ἀπάντησιν δὲ αὐτοῦ «ἐν' άγγούρι» ἀποκρίνονται «πέσε κάτω σὰ γαϊδούρι» καὶ τὸν ἀφίνουν νὰ πέσῃ Πελοπν. (Κυνουρ.) 2) Ὁ καρπὸς σικυοῦ τοῦ ὑδροπέπονος (citrullus vulgaris) Θήρ. Θεσσ. (Τρίκκ.) Συνών. καρπούζι, χειμωνικό. 3) Ὁ ἄωρος καρπὸς πέπονος τοῦ κοινοῦ (cucumis melo) Θεσσ. Κύθν. 4) Εἶδος ἀποστήματος Σύμ. [**]

άγγουρίλα ἡ, σύνηθ. άγουρίλα Μέγαρ. κ.ά.

Ἐκ τοῦ οὖσ. ἀγγούρι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ίλα.

Ἡ ὁσμὴ τοῦ σικυοῦ ἐνθ' ἄν.: Ἀγγουρίλας μυρίζει Αἶγιν. Συνών. άγγουρεῖ 2 II.

άγγουροαντράκλα ἡ, Πελοπν. (Μεσσ. Τριφυλ. κ.ά.)

Ἐκ τῶν οὖσ. ἀγγούρι καὶ ἀντράκλα.

Σαλάτα παρεσκευασμένη ἐκ τεμαχισμένων σικυῶν καὶ ἀντράκλας.

άγγουροβλάσταρον Πόντ. (Τραπ.) άγγουροβλάσταρο Πόντ. (Ὀφ.) κ.ά.

Ἐκ τῶν οὖσ. ἀγγούρι καὶ βλαστάρει.

Ὁ νεωστὶ φυτρώσας βλαστὸς τοῦ φυτοῦ σικυοῦ, ὁ
ποῖος δύναται καὶ νὰ μεταφυτευθῇ. Συνών. *άγγουρο-
φυτον*.

άγγουροδιάγγουρα τά, Κίμωλ.

Ἐκ τῶν οὖσ. *άγγούρι* καὶ *διάγγουρο*.

Σικυοὶ καὶ διάγγουρα ὁμοῦ (*διάγγουρο* = ἕτερον εἶδος
σικυοῦ). [**]

άγγουροεἰλικό τό, Πόντ. (᾽Οφ.)

Ἐκ τῶν οὖσ. *άγγούρι* καὶ *εἰλίκι*.

Ὁ περιελισσόμενος βλαστὸς τοῦ σικυοῦ: *Τύλιξο τ' άγ-
ουροεἰλικό 'ς σὸ χάρις* (εἰς τὴν ράβδον). [**]

άγγουρόκηπος ὁ, Ζάκ. κ.ά. *άγουρόκηπος* Πελοπν.
(Μάν.)

Ἐκ τῶν οὖσ. *άγγούρι* καὶ *κῆπος*. Ἡ λ. καὶ παρὰ
Σομ.

Κῆπος, ὅπου φυτεύονται σικυοί. Συνών. *άγγουρξά
I 2, άγγουρξῶνας*.

άγγουροκλέφτης ὁ, Πελοπν. (Λακων.) κ.ά. *άγγου-
ροκλέφτας* Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τῶν οὖσ. *άγγούρι* καὶ *κλέφτης*.

Ὁ κλέπτων ἐκ τῶν κήπων σικυούς. Συνών. *θηλ.
κλεφταγγουροῦ*.

άγγουροκόφτης ὁ, άγν. τόπ.

Ἐκ τῶν οὖσ. *άγγούρι* καὶ *κόφτης*.

Παράσιτον ἔντομον τῶν λαχανικῶν, ἰδίως τῶν κολοκυν-
θωδῶν, διαιτώμενον ἐν τῇ γῇ καὶ τρώγον τὰς ρίζας τοῦ
φυτοῦ, γρυλλασπάλαξ ὁ κοινὸς (*gryllotalpa vulgaris*) τῆς
τάξεως τῶν ὀρθοπτεῶν. Συνών. *άγγουροφάγος 2,
κολοκυνθᾶς, κολοκυνθοκόφτης, κρομμυδοφάγος,
πράσάγγουρας, πρᾶσοσκώληκο*. [**]

άγγουρολάχανο τό, Πελοπν. (Οἶν.)

Ἐκ τῶν οὖσ. *άγγούρι* καὶ *λάχανο*.

Φυτὸν μετὰ πλατέων καὶ ἀκανθωδῶν φύλλων, ἐδώ-
διμον.

άγγουρομάννα ἡ, ᾽Αθῆν. Πελοπν. (Καλάβρυτ.)
κ.ά. *άγουρομάννα* Κεφαλλ. Κρήτ. κ.ά.

Ἐκ τῶν οὖσ. *άγγούρι* καὶ *μάννα*. Τὸ β' συνθετ.
ἔχει σημ. μεγεθ.

1) Σικυὸς, ὁ ὁποῖος ἀφίναται νὰ αὐξηθῇ καὶ νὰ ὠρι-
μάσῃ πρὸς παραγωγὴν σπόρου ᾽Αθῆν. Κεφαλλ. Κρήτ.
Πελοπν. (Καλάβρυτ.) κ.ά. Συνών. *σπορίτης*. 2)
Μεταφ. ράβδος χονδρὴ Κεφαλλ.: *Κρατοῦσε 'ς τὸ χέρι του
μὴ ἀγουρομάννα. Θ' ἀρπάξω τὴν άγουρομάννα νὰ σὲ ξελίσω!*

άγγουρομύτης ἐπίθ. Πόντ. (᾽Οφ.) *άγγουρομύτς*
Πόντ. (Κοτύωρ. Τραπ. Χαλδ.) *θηλ. άγγουρομυτία* Πόντ.
(Κοτύωρ. Χαλδ.)

Ἐκ τῶν οὖσ. *άγγούρι* καὶ *μύτι*.

Ὁ ἔχων ρῖνα μεγάλην ὡς σικυὸν ἐνθ' ἄν.: *Φρ. Λου-
στροπρόσωπος καὶ άγγουρομυτία* (μαυροπρόσωπος κτλ. Ἐπὶ
δυσειδοῦς γυναικὸς) Κοτύωρ. || Παροιμ.

*Κρεῖμαν 'ς σὸ βούδι ν' ἔσπαξα καὶ 'ς σὸ γάμον τ' ἐποίκαμ',
πήραμ' τὴν λιροπρόσωπον τὴν άγγουρομυτίαν*

(κρεῖμα εἰς τὸ βόδι, τὸ ὁποῖον ἔσφαξα, καὶ εἰς τὸν γάμον,
τὸν ὁποῖον ἐκάμαμεν, ἐπήραμεν τὴν ἀσκημοπρόσωπον,
τὴν άγγουρομυτοῦ. Ἐπὶ ἐλπίδων ματαιωθεισῶν) Χαλδ.

άγγουρόνερο τό, ἀμάρτ. *άγουρόνερο* Σῦρ. (Ἐρ-
μούπ.)

Ἐκ τῶν οὖσ. *άγγούρι* καὶ *νερό*.

Ὁ χυμὸς τοῦ σικυοῦ, ὅστις συνήθως ἀναμειγνύεται
μετ' ἀποστάγματος ῥόδων, τὸ δὲ μείγμα τοῦτο χρησιμο-
ποιεῖται ὑπὸ τῶν γυναικῶν πρὸς πλύσιν τοῦ προσώπου,
διότι εἶναι δροσιστικόν.

άγγουροντομάτα ἡ, ἀμάρτ. *άγουροδομάτα* Πε-
λοπν. (Μεσσ.) κ.ά.

Ἐκ τῶν οὖσ. *άγγούρι* καὶ *ντομάτα*.

Τὸ κοινὸν ἔδεσμα σαλάτα παρασκευαζόμενον ἀπὸ τεμά-
χια σικυοῦ καὶ ντομάτας. Συνών. *άγγουροντοματο-
σαλάτα, άγγουροσαλάτα*.

άγγουροντοματοσαλάτα ἡ, ἀμάρτ. *άγγουροδο-
ματοσαλάτα* πολλαχ.

Ἐκ τῶν οὖσ. *άγγούρι, ντομάτα* καὶ *σαλάτα*.

Σαλάτα ἀπὸ τεμάχια σικυοῦ καὶ ντομάτας. Συνών.
ιδ. ἐν λ. άγγουροντομάτα.

άγγουρόπιστος ἐπίθ. Πελοπν. (᾽Αργ.) *άγγουρό-
πίστους* Ἡπ.

Ἐκ τῶν οὖσ. *άγγούρι* καὶ *πίστι*.

Ὁ ἔχων πίστιν εὐτελῇ καὶ μηδαμινήν, τόσης δηλα-
δὴ ἀξίας, ὅση εἶναι καὶ ἡ ἐνὸς σικυοῦ, ὁ ἀσυνειδήτος,
ἐνθ' ἄν.: *Τὸ Χριστὸ τὸν σταύρωσαν οἱ άγγουρόπιστοι* (ἐνν.
οἱ Ἑβραῖοι) ᾽Αργ.

άγγουρόπουλλο τό, Πελοπν. (Οἶν.) *άγγουρόπον*
Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.)

Ὑποκορ. τοῦ οὖσ. *άγγούρι*.

1) Μικρὸς σικυὸς Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Σάντ. Τραπ.
Χαλδ.) Συνών. *ιδ. ἐν λ. άγγουράκι 1*. 2) Σικυὸς
μέγας καὶ τρυφερὸς Πελοπν. (Οἶν.)

άγγουρος ὁ, πολλαχ. *άγουρος* Κρήτ. Πελοπν.
(Μάν.) κ.ά. *άγουρας* Ἡπ.

Μεγεθ. τοῦ οὖσ. *άγγούρι*.

Μέγας σικυὸς ἐνθ' ἄν.: *Κοίταξε ἕνας άγουρος!* Κρήτ.
|| Παροιμ. *Βγήκ' ὁ πέπονας, κλάσ' τὸν άγγουρα* (ἐπὶ πράγμα-
τος νεωτέρου ἐκμηδενίζοντος τὴν ἀξίαν παλαιότερου)
Ἡπ. Συνών. *άγγούρα 1*.

άγγουροσαλάτα ἡ, σύνηθ. *άγουροσαλάτα* Ἀνδρ.
κ.ά. *άγουροσελάτα* Κρήτ.

Ἐκ τῶν οὖσ. *άγγούρι* καὶ *σαλάτα*.

Τὸ κοινὸν ὀρεκτικὸν ἔδεσμα σαλάτα ἀπὸ λεπτὰ τεμά-
χια σικυοῦ καρυκευόμενα δι' ἄλατος, ἐλαίου καὶ ὄξους.
Συνών. *ιδ. ἐν λ. άγγουροντομάτα*.

άγγουροσκούπιδα τά, Κωνπλ.

Ἐκ τῶν οὖσ. *άγγούρι* καὶ *σκούπιδα*.

Τὰ ἀπορρίμματα, οἱ φλοιοὶ τῶν σικυῶν. Πβ. *άγγου-
ρότσωφλο, άγγουρόφλουδα, άγγουρόφλουδο*.

